

Концепция за преминаване към разширена децентрализирана система за изпълнение на проектите по програмите ФАР и ИСПА

1. Цел

Целта на настоящата концепция е да се заяви намерението на българските власти да преминат към управлението на пред-присъединителните фондове на принципа на Разширена децентрализация (РД) под отговорността на Националния ръководител, както и да се определят структурите и етапите на достигането ѝ.

Това включва:

- ⇒ Ясно възлагане на водеща роля на Националния ръководител в процеса на подготовка за Разширена децентрализация;
- ⇒ Създаване на Работна група към Националния ръководител (на ниво заместник министри) с цел подпомагане и наблюдение на процеса по подготовката за разширена децентрализация и за решаване на проблеми, които могат да се появят по време на процеса;
- ⇒ Установяване и одобрение на индикативен график за действията, задачите и целите, със съответните срокове за изпълнение и необходимите мерки за тяхното постигане;
- ⇒ Определяне на броя на Изпълнителните агенции, които да бъдат финансирани и към които да бъдат насочени усилията на българските власти за достигане до управлението на пред-присъединителните фондове на принципа на разширената децентрализация;
- ⇒ Създаване на техническа работна група на оперативно ниво, която ще подпомага координацията от страна на Националния ръководител, решава технически въпроси от общ интерес, идентифицира и разпространява положителния опит и подготвя програмата на Работната група.

2. Основни етапи в процеса на подготовка за преминаване към Разширена децентрализирана система за изпълнение

Понастоящем проектите по Програмите ФАР и ИСПА се изпълняват на принципа на децентрализираната система за управление, като институциите спазват правилата залегнали в Наръчника за Децентрализирана система за управление и от 2001 година Практическото ръководство за ФАР, ИСПА и САПАРД.

С приемането на Регламент 1266/99 на Съвета на Европейските общности за “координиране на помощта към страните кандидатки в рамките на стратегията за пред-присъединяване и изменение на Регламент № 3906/89”, наричан за краткост Регламент за координация, се дава законовата рамка за “поемането от страните кандидатки на предварителното одобрение от Комисията за избора на проекти, провеждането на търгове и сключването на договори”. С поемането на тези отговорности изпълнението на Програмите ФАР и ИСПА ще се осъществява на разширена децентрализирана основа (т.н. Разширена децентрализирана система за изпълнение - РД).

С Регламент 1266/99 на Съвета на ЕО се определят минималните критерии и условия, необходими за въвеждането на РД. Те се отнасят както до Националния фонд, така и до Изпълнителните агенции по ФАР и ИСПА в отделните министерства. Минималните критерии са следните:

1. Добре разработена система за управление на средствата с подробни вътрешни правила за работа, ясно определени институционални и личностни отговорности и задължения;
2. Спазване принципа за разделение на отговорностите, с което се избягва конфликт на интереси при доставките на стоки и услуги и при извършване на плащанията;
3. Осигуряване на необходимия персонал за изпълнението на съответната задача – персоналет трябва да има подходящи умения и опит в областта на одитирането, езикови познания и добре обучен за изпълнение на програми на ЕС;
4. Наличие на ефективен вътрешен контрол /в Националния фонд и Изпълнителните агенции/, включващ независим одит и ефективна счетоводна и финансово-отчетна система, която да отговаря на международно приетите одит стандарти;
5. Скорошен финансов и оперативен одит, показващ ефективно и навременно управление на помощта от ЕС или национална мярка от подобен характер;
6. Надеждна национална система за финансов контрол върху Изпълнителните агенция;
7. Одобрени от Комисията правила за доставка на стоки и услуги – изпълнение на изискванията на Глава IX на Финансовия регламент относно общия бюджет на Европейската общност. В случай, че това изискване не е изпълнено, то следва да се използват правилата по Практическото ръководство за ФАР, ИСПА и САПАРД по процедурите за последващ контрол от Комисията.
8. Поемане на пълната финансова отговорност и задължение за средствата от ЕК от Националния ръководител /със закон/.

Съществен момент при въвеждането на разширената децентрализирана система за изпълнение е изготвянето на анализ на изпълнение на горепосочените критерии от Националния фонд и Изпълнителните агенции и наличните системи за доставка на стоки и услуги съгласно получения от Европейската Комисия работен документ имащ за цел да предостави необходимите разяснения и стъпките, които следва да бъдат предприети при подготовката на страните-кандидатки за Разширена децентрализация. Документът съдържа основните правила и контролни листове, които могат да бъдат използвани от българските власти при кандидатстване за разширена децентрализация, с цел да бъдат изпълнени минималните условия и да бъде отговорено на минималните критерии по отношение на Националния фонд, Изпълнителните агенции и процедурите за възлагане на обществени поръчки.

Основните етапи, през които се преминава в процеса на подготовка за Разширена децентрализация (РД) са:

Етап 1 Оценка на пропуските, който ще включи освен оценка на процедурите на ИА и НФ и анализ на наличното законодателство за обществени поръчки.

Етап 2 Запълване на пропуските - подготовка за РД.

Етап 3 Оценка за съответствието с изискванията на ЕК.

Етап 4 Подготовка за решение на ЕК.

Целта на Етап 1 “Оценка на пропуските” е извършване на оценка на целевите национални институции и процедури за обществени поръчки с цел да се установи до каква степен условията за Разширена децентрализация са спазени понастоящем и да се набележат специфичните действия, които следва да се предприемат, както и необходимите промени и подобрения.

Основните дейности, които включва този етап са:

- представяне на пълно описание на целевите институции и процедури на основата на работния документ по РД;
- проучване относно извършен или договорен подобен одит и представянето на информация на упълномощените представители и институции;
- уведомяване на службите на ЕК относно най-актуалната информация за съответствие с Преговорна глава 28 (Финансов контрол);
- одит от или от името на националните власти на целевите институции и процедури относно специфичните изисквания за програма ИСПА (чл.9 и Анекс III от Регламента на Съвета на ЕО за създаване на ИСПА 1267 /1999, Анекс III от Финансовите меморандуми по ИСПА, чл.12(2) и Анекс от Регламент на Съвета на ЕО 1266/1999, контролни листове съгласно работен документ за РД) и програма ФАР.
- изготвяне на Доклад за оценка на пропуските от или от името на българските власти въз основа на извършен одит и информацията, на която е базиран, който посочва за всяка целева институция и процедура до каква степен съответстват или не съответстват с изискванията, препоръки със съответния срок за действията, които следва да се предприемат.
- пълна проверка на националните процедури за обществени поръчки.

Целта на Етап 2 “Запълване на пропуските” е подготовка за РД чрез извършване на необходимите промени и подобрения в целевите национални институции и процедури.

Основните дейности, които включва този етап са:

- изготвяне на работна програма от националните власти определяща в детайли действията и графика за изпълнение на всяка препоръка от Доклада за оценка на пропуските;
- изпълнение на работната програма;
- подготовка за проучване на практиката на одитно проследяване въз основа на ръководство на службите на ЕК;
- провеждане на обучение, семинари, учебни посещения и други;
- разработване на наръчници за финансово управление и контрол на целевите институции;
- разработване на наръчници за одит от съответните органи.

Целта на Етап 3 “Оценка на съответствието” е да се улеснят българските власти при установяване на изпълнението на предварителните условия за представяне на искане за прилагане на РД.

Основните дейности, които включва този етап са:

- пълен финансов одит и одит на системите на всяка целева институция, отговарящи на изискванията и препоръките, посочени в Етап 1, като се обърне особено внимание на въпросите, идентифицирани при “Оценката на пропуските”, наръчните и другите документи, отнасящи се до изпълнението на тези изисквания.
- пълна проверка на националните процедури за обществени поръчки.
- изготвяне на Доклад за оценка на съответствието, съдържащ направените констатации и заключения за одитната работа.

Целта на Етап 4 “Подготовка за решение на ЕК” е подготовка на необходимите компоненти за вземане на решение от страна на ЕК за прилагане на РД съгласно чл.12 (2) от Регламент на Съвета на ЕО 1266/1999.

Основните дейности, които включва този етап са:

- анализ на службите на ЕК на Доклада за оценка на съответствието;
- одити за проверка на съответствието с минимални критерии и условия за прилагане на РД от страна на ЕК;
- проверка на изпълнението на изисквания на преговорна глава 28 “Финансов контрол”;
- изготвяне на проекторешение на ЕК.

Разширената децентрализация за управление на проектите по предприемаческите програми се състои основно в следното:

1. Управление на помощта на децентрализирана основа от съответните национални институции, което означава поемането на цялостната финансова отговорност за средствата от страна на Националния ръководител.
2. Премахването на изискването за предварителен контрол от страна на Европейската Комисия, което ще бъде заместено с последващ контрол.
3. Използването на националните правила, ако е приложимо, включително процедурите за възлагане на обществени поръчки ако са одобрени от ЕК и отговарят на условията залегнали в Глава IX от Финансовата регулация, отнасяща се до бюджета на Европейските общности.

Преминването към РД включва два основни етапа:

1. Национална подготовка

Националният ръководител следва да изпрати искане до Комисията за всяка Изпълнителна агенция, с което да изрази готовността за разширена децентрализация. Това изисква предварително да бъдат изпълнени следните стъпки:

- Оценка за изпълнение на минималните критерии от Националния фонд и съответните Изпълнителни агенции;
 - Оценка за необходимостта от вземане на мерки с цел подобрене;
 - Оценка за взетите мерки под отговорността и насоките на Националния ръководител.
2. *Провеждане на одит /за съответствие/ от Комисията в следните основни направления:*
- Капацитет на национално и секторно ниво за управление на програмите/проектите;
 - Национални процедури за финансов контрол и структури във сектор публични финанси;
 - Система на обществените поръчки.

Ако одитът за съответствие на горепосочените правила, критерии и условия с тези залегнали в Регламент на Съвета на ЕО 1260/99, покаже положителен резултат, то ЕК може да вземе решение за преминаването от Децентрализирана система на управление към Разширена децентрализация, посочвайки специфични изисквания, които следва да бъдат спазвани. Ако не бъде разрешена разширена децентрализация, то Процедурният наръчник по ФАР, ИСПА и САПАРД ще продължи да бъде водещ при изпълнението на програмите.

3. Основни промени в структурите и одобрение на процесите произлизащи от РД

В процеса на подготовка на страната ни за присъединяване към ЕС и с оглед успешното управление и усвояване на средствата от предприєдинителните фондове и програми на ЕС като важен етап и предпоставка за натрупване на практически опит за бъдещо усвояване на средства от Структурните фондове на ЕС е разработването на настоящата Концепция в съответствие с институционалната рамка в областта и обвързването ѝ със “Стратегията за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС”, приета с Решение № 312 на МС от 28.05.2002г. и със “Стратегията за модернизирание на държавната администрация – от присъединяване към интегриране”, приета с Решение № 465 на МС от 09.07.2002г.

Реализацията на настоящата Концепция – наличие на акредитирани структури за ефективно управление на проектите, финансирани от Европейския съюз е част от мерките, заложи в Стратегията за участие на Република България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС – “изграждане и/или развитие на институциите за усвояване на средствата от ЕС при спазване на принципа на приемственост между пред- и след-приєдинителните структури”.

Един от основните приоритети в подготовката на България за членство в ЕС е изграждането на структурни звена – Национален фонд и Изпълнителни агенции, които чрез своите структури, вътрешни правила и процедури да осигурят надеждното управление на проектите при стриктно спазване правилата на ЕК, и разпоредбите на българското законодателство, там където това се изисква.

В процеса на подготовка за РД Изпълнителните агенции следва да създадат ефективна вътрешна организация на работата - ясно разписани правила и процедури на работа във всеки един етап от управлението на проекта – провеждане на тръжни процедури, договориране, счетоводство, финансова отчетност и заплащане, ясно разделение на отговорностите, възможност за проследяване на процесите и документи, осигуряващи

правилното и ефективно управление на проектите. Създаването на такава организация е задължително условие за управление на средствата и изпълнението на проектите без наличието на предварителното одобрение на всеки от изброените етапи от Делегацията на Европейската комисия.

Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол ще изпълнява функциите по вътрешен финансов контрол в рамките на РД в тясно сътрудничество с Изпълнителните агенции. Тя ще бъде отговорна за вътрешния одит на структурите, разпореждащи се със средства от Европейския съюз.

В отделните Изпълнителни агенции и Националния фонд след приключване на първия етап “Оценка на пропуските” и в случай на необходимост ще бъде взето решение за увеличаване на щатните бройки на персонала чрез промяна на Устройствените правилници на съответните министерства.

4. Оценка на административните структури за изпълнение на проектите по програмите ФАР и ИСПА

А) Описание на предприетите действия

В края на юни 2001г. българските власти включени в управлението на проекти по пред-присъединителните програми бяха запознати с изготвения документ от Европейската комисия “Подготовка за разширена децентрализация на програмите ФАР и ИСПА – Работен документ на Комисията” и “Как да достигнем до Разширена децентрализация” (“Preparing for Extended Decentralisation of the Phare and ISPA Programmes - Commission Services Working Document” and Roadmap to EDIS).

Четири изпълнителни агенции по ИСПА и дирекция “Национален фонд” попълниха приложените Контролни листове към документа с цел да се установи какво е нивото на създадените системи за управление на проектите и средствата отпускани от ЕС. Изпълнителните агенции по ФАР ще започнат попълването на техните контролни листове. Контролните листове ще бъдат постоянно осъвременявани, попълвани и коригирани до официалното подаване на искането за Разширена децентрализация. Работна група с участието на всички ИА по ИСПА, Националния фонд и Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол беше създадена. На първата среща на групата бе решено да стартира първия етап от Разширената децентрализация – “Оценка на пропуските”.

В края на месец ноември 2001г. Националният фонд организира разяснителна среща по проблемите на Разширената децентрализация, на която присъстваха представители на три от Изпълнителните агенции по програма ИСПА, представител на АДВФК и на Координационното звено по ИСПА. На срещата беше направен анализ на същността на Разширената децентрализация и условията, на които трябва да отговори всяка Изпълнителна агенция при кандидатстване за Разширена децентрализация.

През месец януари 2002г. със заповед на Министър-председателя бе създадена Работна група за разработване на Стратегия за участието на България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз. С Решение на МС № 312/ 28.05.2002г. бе приета тази Стратегия и беше дадена основата, за взимане на решение относно въпроса в кои Изпълнителни агенции по ФАР и ИСПА да бъдат инвестирани средства и да поемат по пътя на Разширената децентрализация. С определянето на начина, по който ще бъдат управлявани и разходвани средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС се дава

отговор на въпроса кои Изпълнителни агенции ще продължат да съществуват и след присъединяването на Република България в Европейския съюз. Именно за тези Изпълнителни агенции българските власти ще поискат одобрението на ЕК да работят на принципа на разширена децентрализация, когато те са готови за това.

Б) Оценка на силните и слабите страни на съществуващата административна структура

Понастоящем управлението на средствата от ЕС в България се осъществява на децентрализирана основа, като това предполага предварителен контрол от страна на Делегацията на ЕК във всеки един от етапите на търгуване и контракуване, и последващ контрол от страна на ЕК както на тези два етапа, така и на разплащанията.

Положителният аспект на настоящата ситуация е наличието на предварителен контрол, който е гаранция за спазване на процедурите по Практическото ръководство по ФАР, ИСПА и САПАРД, както и наличието на независима експертна оценка на тръжните документи и на Докладите за оценка по търговете. По този начин ЕК гарантира защита на своите интереси.

Слабостите на настоящата ситуация могат да бъдат систематизирани по следния начин:

- Крайната отговорност не носят българските власти, като винаги се очаква откриването на евентуални технически грешки и нередности от страна на Делегацията на ЕК и Европейската комисия;
- Липса на разработени процедури за крайно одобрение на тръжни документи, доклади за оценка и сключване на договори;
- Липса на административен капацитет у българските институции за проверка на тръжни досиета и спазване на процедурите по Практическото ръководство за ФАР, ИСПА и САПАРД;
- С цел подготовката на България за управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд българските власти следва да се научат да управляват проектите по пред-присъединителните програми на децентрализирана основа и да използват натрупания опит след присъединяването на страната към Европейския съюз.

За управлението на проектите по програма ФАР България е приела препоръките на ЕК към максимално намаляване на броя на Изпълнителните агенции – за Финансови меморандуми 1998 и 1999 Изпълнителните агенции са 8 броя, докато за Финансови меморандуми след 2000г. са определени само две Изпълнителни агенции - ЦЗФД в МФ и ИА в МРРБ. С разработването на Стратегията за участието на България в Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС стана ясно, че при последващо програмиране по ФАР Министерството на труда и социалната политика ще бъде включено отново в управлението на проекти като ИА и ще бъде създадена ИА за управление на проекти по програма ФАР в Министерството на икономиката с цел създаване на административен капацитет в бъдещите Управляващи органи на ниво Оперативна програма.

На основание на одитен доклад на Главна дирекция “Регионална политика” за резултатите от одит мисията по програма ИСПА проведена на 10-14 декември 2001г., на Изпълнителните агенции по ИСПА и Национален фонд и КРМГ одит на Изпълнителни

агенции по ФАР в Министерството на труда и социалната политика, Министерството на икономиката и Министерството на регионалното развитие и благоустройството и като се имат предвид заключенията на EMS – независим оценител на проекти по програма ФАР, следните Изпълнителни агенции по ФАР и ИСПА са включени в подготовката за Разширена децентрализация:

- ✓ Изпълнителни агенции по програма ФАР:
 - Централно звено за финансиране и договаряне в Министерство на финансите;
 - Изпълнителна агенция в Министерството на регионалното развитие и благоустройството;
 - Изпълнителна агенция в Министерството на труда и социалната политика.

- ✓ Изпълнителни агенции по програма ИСПА:
 - Изпълнителна агенция в Министерството на транспорта и съобщенията;
 - Изпълнителна агенция в Министерството на околната среда и водите;
 - Изпълнителна агенция в ИА “Пътища”;
 - Изпълнителна агенция в Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

При доказване на необходимия капацитет от страна на други Изпълнителни агенции по ФАР или ИСПА, те следва да бъдат включени в подготовката за Разширена децентрализация. Процесът на атестация на съответната Изпълнителна агенция за включване в процеса на подготовка за разширена децентрализация ще бъде нормативно уреден с Наредба на Министъра на финансите.

При кандидатстването за Разширена децентрализация и *Националният фонд*, като централен съкровищен орган, подпомагач Националният ръководител в процеса на подготовка за Разширена децентрализация ще трябва да отговори на критериите описани по-горе. Националният фонд има добре разписани правила за работа, които подлежат на промени с цел подобряване на работата. Националният фонд е акредитиран с разработените правила и процедури за работа по програма САПАРД и отговаря на повечето от изискванията залегнали в Регламент на Съвета на ЕО 1266/99. Това ще улесни подготовката на Националният фонд за разширена децентрализация. Звеното, обаче, ще се нуждае от допълнителна техническа помощ за подготовка за проверка на готовността на Изпълнителните агенции за Разширената децентрализация.

Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол следва да делегира одитори в Изпълнителните агенции, управляващи средствата по пред-присъединителните програми. С цел подготовката на Агенцията за да отговори на изискванията, които поставя пред българските власти Разширената децентрализация, тя се нуждае от допълнително развиване на наличния административен капацитет, тъй като засега Агенцията има единствено кратък опит от програма САПАРД. До момента АДВФК не е извършвала одит по пред-присъединителните програми ФАР и ИСПА. Агенцията следва да бъде включена в подготовката за Разширена децентрализация, имайки предвид важната роля на вътрешния одит при управлението на пред-присъединителните проекти по програмите на принципа на разширена децентрализация.

5. Индикативен график за действията, задачите и целите, със съответните срокове за изпълнение и необходимите мерки за тяхното постигане.

Графикът на дейностите за достигане до разширена децентрализирана система за изпълнение следва да бъде разделен между двете програми ФАР и ИСПА.

По отношение на програма ИСПА се подготвя Апликационна форма за кандидатстване за техническа помощ по ИСПА за етапи 1, 2 и 3 от РД - Оценка на пропуските, Запълване на пропуските и Оценка на съответствието. Проектът за техническа помощ се състои от две отделни части:

- Първата част обхваща етапи 1 и 3 от РД. На основата на техническо задание по проекта и след провеждане на тръжна процедура съгласно изискванията на Практическото ръководство по ФАР, ИСПА и САПАРД ще бъде избрана компания, която да извърши оценка на пропуските на целевите институции на основата на извършен одит съгласно специфичните изисквания на Комисията по ИСПА. Освен “оценка на пропуските” консултантите ще разработят Техническо задание за подготовка на РД чрез разработване и осъществяване на работна програма за изпълнение на препоръките от доклада за оценка на пропуските. След приключване на втория етап по “запълване на пропуските”, консултантите, работещи по първия етап “оценка на пропуските” ще извършат “оценка на съответствието” с цел установяване на изпълнението на предварителните условия за представяне на искане за РД. Тази оценка включва финансов одит, пълен одит на системите на целевите институции, одит на националните процедури по обществени поръчки и доклад с констатации и заключения.
- Втората част включва етап 2 от РД. На основата на техническото задание, изготвено в рамките на етап 1, и след провеждане на тръжна процедура съгласно изискванията на Практическото ръководство по ФАР, ИСПА и САПАРД ще бъде избрана компания, която ще подпомага целевите институции при запълване на пропуските в тяхната подготовка за РД. Заедно с целевите институции, консултантите ще вземат участие в подготовката на работна програма, определяща в детайли действията и график за всяка препоръка от доклада за оценка на пропуските; изпълнението на работната програма; подготовката за проучване на практиката на одитно проследяване, провеждането на обучение, семинари и работни посещения, както и разработването на наръчници за финансово управление и контрол от целевите институции и наръчници за одит от съответните органи.

Целеви институции по ИСПА:

- Национален фонд;
- Изпълнителна агенция (ИА) по ИСПА в Министерството на транспорта и съобщенията;
- Изпълнителна агенция по ИСПА в Министерството на околната среда и водите;
- Изпълнителна агенция по ИСПА в Изпълнителна агенция “Пътища”;
- Изпълнителна агенция в Министерството на регионалното развитие и благоустройството;
- Агенция за държавен вътрешен финансов контрол (АДВФК).

Срокове:

- Подготовка и подаване на Апликационна форма за кандидатстване за техническа помощ по ИСПА – до края на м.август 2002г. /МФ/
- Одобрение на Апликационната форма от Европейската комисия в Брюксел – началото на м.декември 2002г.
- Подписване на Финансов меморандум за техническа помощ – до края на м. декември 2002г.
- Провеждане на тръжна процедура за избор на консултант по проекта за извършване на “оценка на пропуските” и “оценка на съответствието” и подписване на договор – до м.март 2003г.
- Етап 1 “Оценка на пропуските” – м.април – м.май 2003г.
- Изготвяне на Техническо задание за етап “запълване на пропуските” – до края на м.юни 2003г.
- Провеждане на тръжна процедура за избор на консултант за “запълване на пропуските” и подписване на договор – до края на м.септември 2003г.
- Етап 2 “Запълване на пропуските” – до края на м.януари 2004г.
- Етап 3 “Оценка на съответствието” – м.февруари – м.май 2004г.
- Подаване от Националния ръководител на Искането за Разширена децентрализация до Европейската комисия – м.юни 2004г.

Указаните срокове не са окончателни и могат да бъдат съкратени при възможност за ускоряване на процеса.

По отношение на програма ФАР има одобрен проект за техническа помощ по програма ФАР BG 01.03.09 “Подобряване на управлението на средствата от ЕС”. Бенефициенти по този проект са Национален фонд, Централно звено за финансиране и договориране (ЦЗФД), Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ).

Целеви институции по ФАР:

- Национален фонд;
- Централно звено за финансиране и договориране (ЦЗФД);
- Министерство на труда и социалната политика (МТСП);
- Министерство на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ).

Акредитацията на горепосочените агенции е от изключително важно значение за Република България в пред-присъединителния процес. Тя би доказала, че те имат необходимия административен капацитет да управляват пред-присъединителните фондове в областта на безвъзмездните помощи надеждно, като в следствие им бъдат поверени за управление на базата на разширена децентрализация и Структурните фондове.

Основната цел на проекта е подобряване на управлението на средствата от ЕС и националното съфинансиране в процеса на подготовка за РД. Непосредствената цел на проекта е укрепване на капацитета на Националния фонд и Изпълнителните агенции по програма ФАР да управляват средствата от ЕС и националното съфинансиране.

Срокове:

- Тръжна процедура и подписване на договор по проекта – до януари 2003г.
- Етап 1 “Оценка на пропуските” – февруари-март 2003г.
- Етап 2 “Запълване на пропуските” – април-юли 2003г.
- Разработване на Техническо задание за Етап 3 “Оценка на съответствието” – май 2003г.
- Провеждане на тръжна процедура за избор на консултант за Етап 3 и подписване на договор – до края октомври 2003г.
- Етап 3 “Оценка на съответствието” – ноември 2003г.- февруари 2004г.
- Подаване от Националния ръководител на Искането за Разширена децентрализация до Европейската комисия – март 2004 г.

За изпълнение на етапите по подготовка за РД целевите институции по програма ФАР могат да ползват техническа помощ по програма ФАР 2002/2003.

6. Решение за възлагане на водеща роля на Националния ръководител в процеса на подготовка за РД

Възлагане на водещата роля на Националния ръководител при осъществяване на процеса на разширена децентрализация, включваща и други структури от държавната администрация ще бъде регламентирано с Решение на Министерския съвет.

Ефективният механизъм за координация и ръководство на процеса на разширена децентрализация ще бъде осигурен чрез създаване на Работна група на ниво заместник министри, която ще наблюдава цялостния процес по подготовката до момента на официалното искане за разширена децентрализация. Ръководител на Работната група ще бъде Националния ръководител. Представители в работната група следва да бъдат:

- Националният координатор по ИСПА;
- Националният координатор на помощта по ФАР;
- дирекция “Национален фонд”;
- представители на всички министерства, включени в процеса на РД на ниво зам.министър /РП и СР/;
- представител на Сметна палата;
- представители на Агенцията за държавен вътрешен финансов контрол;
- представител на Делегацията на Европейската комисия;
- дирекция “Обществени поръчки” към Министерския съвет;
- консултантите, работещи по съответните етапи на РД (без съвещателни права);
- консултанти от СИГМА (без съвещателни права).

Секретариат на работната група ще бъде дирекция “Национален фонд” (отдел “Наблюдение и оценка”), която ще поеме работата по подготовката на всички документи необходими за подаване от Националния ръководител на Искането за Разширена децентрализация до Европейската комисия. Дирекцията ще бъде контактна точка, за консултантите работещи по РД и съответните институции включени в процеса и ще координира цялостния процес на РД.

Работната група ще заседава най-малко 2 пъти годишно и на нея ще се одобряват всички принципни въпроси свързани с успешното реализиране на процеса на РД. На първото ѝ заседание ще бъде одобрен правилник за нейната дейност. На оперативен ниво ще се създаде техническа работна група, в която ще участват представители на всички заинтересовани институции на съответното административно ниво - директор на дирекция/началник на отдел, с оглед възможността да вземат решения, съобразно капацитета, възможностите и насоките на развитие на съответното звено, за да се осигури навременно и адекватно стартиране на процеса.

Всички целеви институции ще разработят план за действие, включващ конкретните дейности по отношение на процеса на Разширена децентрализация, който ще представят пред Работната група. Тя следи и за изпълнението на плана.

Всяка от целевите институции определя лице, което изпълнява функциите на контактна точка по отношение на процеса на Разширена децентрализация.

7. Заключение

Европейската комисия не задължава никоя институция да работи на принципа на разширената децентрализирана система, това решение следва да бъде взето от съответното политическо ниво и съобразно капацитета, възможностите и насоките на развитие на съответното звено.

Броят на Изпълнителните агенции, които да достигнат до управлението на предприсъединителните фондове на принципа на разширената децентрализация може да бъде редуциран след приключване на Етап 1 “Оценка на пропуските”, ако се окаже, че някоя институция не може да изпълни минималните критерии и условия за прилагане на РД.

Колкото по-бързо българските институции отговорят на минималните критерии и условия, необходими за въвеждането на РД и поемат предварителното одобрение от Комисията за избора на проекти, провеждането на търгове и сключването на договори, толкова по-лесен и успешен ще бъде прехода към управлението на Структурните фондове и Кохезионния фонд. Също така институциите ще докажат, че имат добре изградени системи за ефективно финансово управление на средствата от ЕС, което в значителна степен ще допринесе за изграждането на необходимия опит за успешно управление на Структурните фондове и Кохезионния фонд.

На основата на настоящата Концепция ще бъдат разработени: План за действие, включващ график за действията, задачите и целите за финализиране на процеса. На основата на този план всяка Изпълнителна агенция ще разработи график за изпълнение на съответните действия, които произтичат от Концепцията и плана за действие.

Създадената на основата на Концепцията Работна група за наблюдение на цялостния процес по подготовката до момента на подаване на официалното искане за разширена

децентрализация ще взема решения по всички проблеми, свързани с успешното реализиране на процеса и на него ще се одобряват всички принципни въпроси свързани с подготовката за разширена децентрализация.